
Vyšla publikace o dějinách katedry české literatury Filozofické fakulty UK v Praze

Vyšla publikace o dějinách katedry české literatury Filozofické fakulty UK v Praze

15.1.2010, 22:10, pořad: Studio STOP

Jarmila BALÁŽOVÁ, moderátorka

Tato fakulta bude rudá. Tak se jmenuje naprosto ojedinělá publikace, která právě vyšla v nakladatelství Akropolis. Jejím cílem je připomenout dějiny katedry české literatury Filozofické fakulty Univerzity Karlovy v Praze. Od jejího založení na konci čtyřicátých let dvacátého století až do let osmdesátých. Hlavní editor profesor Jiří Holý s několika spolupracovníky z řad studentů tak činí prostřednictvím rozhovorů s pamětníky, někdejšími pedagogy katedry a jejich vzpomínek, dobových materiálů, úryvků z učebních textů i beletrie založené na dokumentárních faktech. Katedra byla tradičním a prestižním vědeckým i pedagogickým pracovištěm a formovaly ji významné osobnosti oboru od Jana Mukařovského přes Františka Buriánka a Felixe Vodičku, až po neblaze proslulého Vítězslava Ržounka. Minulost katedry tak do značné míry vypovídá o dějinách literárně vědné bohemistiky. A samozřejmě i Filozofické fakulty Univerzity Karlovy daného období. Středečního křtu knížky se přímo na půdě fakulty zúčastnili také četní pamětníci ne příliš veselých dob její existence v druhé polovině dvacátého století. Mezi nimi i profesorka Jaroslava Janáčková. Ta ve svém improvizovaném příspěvku začala tím, co chudé Karlově univerzitě a potažmo i její Filozofické fakultě v chudých devadesátých letech doporučoval dnes již prezident České republiky Václav Klaus.

Jaroslava JANÁČKOVÁ, profesorka

Kdyby univerzita byla chytrá, tak prodá svá, nebo pronajme své budovy v centru Prahy, půjde na okraj a bude mít vystaráno finančně. Od té doby se sem tam zase blejská takovéhle nápady. Za venkovské studenty, který jsem byla, prohlašuji, abyste hájili centrum města jako sídlo univerzity a její staré budovy, protože pro mě, která jsem přišla z městyse a pohybovala jsem se do té doby v takové přírodě, teprve ve chvíli, kdy jsem chodila přes Staroměstské náměstí a kdy jsem se pohybovala v Celetné a měla jsem divadlo na dosah, že skončila přednáška a za chvíli jsem stála za pětikorunu v divadle, tak v tu chvíli jsem pochopila, co je kultura, co je Praha a co je vůbec historie. Tak to, abyste hájili, abyste se nedali ničím. Taky si myslím, já jsem naivní optimista, mockrát jsem na to doplatila, že tady na fakultě bylo víc těch slušných lidí. Nemyslím si, že každý čtvrtý. To nechci počítat. Protože do studentů tak úplně nevidím a do svých kolegů taky člověk tak nevidí. A neví taky, co je měřítko slušnosti právě v té chvíli. Ale rozhodně jsem potkala pana profesora Hlaváčka. Jenom jsme na sebe mrkli, potkala jsem pana kolegu, nebudu ho teď jmenovat, protože bych ukázala stařeckou zapomínavost. Ale šla jsem do výtahu a se mnou do výtahu vstupoval Petr Eben. A už to, že jsme vedle sebe jeli do čtvrtého patra, pro mě znamenalo pohlazení a takové jako upevnění v názoru, tady jseš mezi skvělými lidmi, važ si toho a chovej se podle toho. To je velká štafeta. A mezi studenty byli, nezapomínejme, a to, prosím, taky hajte na univerzitě, to dvojborové studium pokud možno, protože když jeden obor právě má rakovinu, tak ten druhý obor je v klidu a kvete a klidně pracuje. My jsme tehdy, vím, že na tom byla velice špatně rusistika. Tam pořád umírali lidi na rakovinu, to bylo hrozný, co se dělo na rusistice. Opravdu. Tam těch nemocí, těch pohrom osobních takových, taková jakoby příroda tu, ty lidi vybíjela. Na to nemůžu zapomenout. Naproti tomu jak bylo klidno na anglistice a jak příznakový bylo, že někdo studoval češtinu - angličtinu. To už bylo po tom sedmdesátém roce, to znamenalo, to budou převážně slušní lidi. A to budou převážně nadaní lidi, protože to jdou studovat, i když vidí, že se to zrovna jim třeba nemusí vyplatit a zrovna se to nepodporuje. Tak to bych hrozně ráda tohleto, protože ti studenti tím, že chodili, taky skvělý obor byla čeština s psychologií. Oni ti studenti měli svou inspiraci, kterou si našli na tom druhém oboru. Ale toho ducha a tu slušnost vnášeli vlastně i do kontaktu s námi češtináři. Myslím, že jsem ani nepoznala moc udavačů mezi studenty, nebo to byla taková udání tichá, která nikam, ale potkala jsem jednoho hloupého udavače. A hloupý byl šéf, který mně udání toho udavače tlumočil. A na to jsem mohla velice rychle odpovědět, protože ten student si špatně psal zápisky a

já už jsem znala jeho písmo. Jak byl v prvním ročníku, tak už jsem ho znala podle písma. A po převratu jsem ho potkala ve skupince manažerů. Byl ke mně velice přátelský a nabízel mně, že kdybych si potřebovala přivydělat, ať se k němu přihlásím. Ale jinak fakulta a univerzita, to jsou šťastné instituce tím, že to je řeka, kterou prochází pořád mládí. A sotva začnou stárnout, odcházejí většinou a přicházejí už jenom potom se s námi pozdravit nebo se na něco zeptat. A to je tak velikánská hodnota to mládí, které je přeci jen při vší zasaženosti všemi dobovými nectnostmi pořád schopné, ochotné naslouchat nějakému rozumnému slovu a navazovat kontakty se vzdělaností a s dávnou kulturou. To je taková cena pro lidský život, já tomu připisuju to, že ještě žiju. To, že jsem se pohybovala v téhle mladé řece, kde vždycky mezi, když se člověk rozhlídl po semináři, pár živých očí se našlo a pár lidí, kterým člověk úplně věřil vlastně ve všem. Vždycky tam bylo. Jiní mohli být neteční, ale to nese s sebou život, že taky jsem chvíli netečný, nebo mě právě baví nebo začíná něco jiného. Takže ať žije tato fakulta a ať žijou všechny naše naděje a vaše kontakty s tím studujícím mládím. Děkuji.

Jarmila BALÁŽOVÁ, moderátorka

Potlesk patřil profesorce Jaroslavě Janáčkové. To byla poslední informace, milí posluchači, kterou já jsem vám dnes mohla zprostředkovat. Děkuji za to, že jste byli s Českým rozhlasem 6. Svým kolegyním v režii, konkrétně Jitce Procházkové, Daně Pohnánové děkuji za technické odbavení pořadu. Mějte krásný večer, za všechny se loučí Jarmila Balážová.